

Lupercalia

Lupercalia var en religiøs fest, der hvert år blev afholdt d. 15. februar. Navnet på måneden kommer af det latinske *februa*, der betyder *renselse*, fordi månedens religiøse fester i reglen havde renselse af personer, huse og selve byen som deres formål. Lupercalia-festen centrerede sig omkring Lupercal-grotten ved Palatinerhøjen i midten af Rom, hvor byens grundlæggere, Romulus og Remus i sin tid skulle have fået dige af en hunulv (en *lupa*). Her ofrede en Jupiter-præst (en *flamen dialis*) en hunged, hvorefter en gruppe særlige lupercaliapræster (de såkaldte *luperci*) rituellet fik smurt blodet fra offeret i ansigtet. Præsterne var klædt i dyreskind (eller måske slet ingenting) og løb herefter igennem gaderne mod Forum Romanum, mens de med strimler af gedeskind slog på gifte kvinder, hvilket man mente kunne afhjælpe barnløshed. I reglen endte processionen på Forum.

Lupercaliapræsterne var traditionelt inddelt i to kollegier kaldet *Quinctiliani* og *Fabiani* efter to prominente romerske familier. Julius Cæsar havde dog til festen i 44 f.Kr. stiftet et nyt kollegie kaldet *Juliani* efter hans egen juliske slægt. Lederen af dette nye præstekollegie var i 44 f.Kr. Marcus Antonius, der samtidig var konsul sammen med Cæsar dette år. Ved netop denne Lupercalia-fest fandt et bestemt optrin sted, som Cicero her genfortæller i Anden Philippiske Tale.

Lupercalia af Andrea Camassei, 1600-tallet

Orationes Philippicae II.85 - Antonius' opførsel under Lupercalia

Opgave: Lav en kontroloversættelse af den latinske tekst. Aflever på lectio inden kl 15.20.

85. Sedebat in Rostris collega tuus amictus toga purpurea in sella aurea coronatus.

Escendis, accedis ad sellam (ita eras Lupercus, ut te consulem esse meminisse deberes).

Diadema ostendis. Gemitus toto foro [est]. Unde diadema [erat]?

Non enim abiectum sustuleras, sed adtuleras domo meditatam et cogitatum scelus.

Tu diadema imponebas cum plangore populi, ille cum plausu reiciebat.

Dansk oversættelse (Sven Helles, 1999)

Dér sad din kollega på Rostra iført en purpurfarvet toga, på en guldstol, med en krans på hovedet. Du stiger op, du træder hen til hans stol (i din rolle som Lupercuspræst burde du have tænkt på, at du også var også var konsul). Du løfter diademmet i vejret. Der lød et suk over hele Forum. Hvor fik du diademmet fra? Du havde jo ikke samlet det op på gaden, nej, du havde det med hjemmefra: en velovervejede og nøje gennemtænkt forbrydelse. Under folkets jamren prøvede du at sætte diademmet på Cæsars hoved. Han blev ved med at afvise det under folkets bifaldråb.

Gloser

Rostra n2 pl., *Rostraen* - hævet platform på Forum Romanum.

collega m1, *kollega*, i dette tilfælde *medkonsul*.

amicio — amictum 4., *klæder, ifører* (m. abl.).

purpureus -a -um adj. 1/2, *purpurfarvet*

corono -avi -atum 1., *bekranser*

escendo -di -sum 3., *bestiger, stiger op*

accedo -cessi -cessum 3., *går frem*

ita... ut... adv./konj., *skønt... dog...*

Lupercus m2, *lupercaliapræst*

te consulem esse [12, 55, 74]

memini meminisse ufulds. verbum, der kun har former i perfektum, *husker, erindrer*

debeo 2., *bør*

diadema -atis (διάδημα) n., *diadem*. Et kongeligt hovedsmykke. "diadema" er græsk akk. sg.

ostendo -di -sum 3., *rækker frem*

gemitus m4, *suk, gisp*

totus -a -um adj. 1/2, *hel, fuld*. "toto foro" [20]

unde adv., *hvorfra*

ab-icio -ieci -iectum 3., *kaster bort*. "abiectum" er PPP og skal læses som et substantiv - *noget bortkastet*.

suffero sustuli — 3., *bærer frem, fremlægger*

ad-fero -tuli -latum 3., *tager med*

meditatus -a -um adj. 1/2, *overlagt*

cogito -avi -atum 1., *tænker, planlægger*

scelus sceleris n3, *forbrydelse*

im-pono -posui -positum 3. *lægger frem, sætter på (hovedet)*

plangor -oris m3, *larm, jamren, buh-råb*

ille [62b]

plausus -us m4, *bifald, klapsalve*

re-icio -ieci -iectum 3., *kaster tilbage, afviser*